

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>Melyik ország joga alkalmazandó?

Melyik ország joga alkalmazandó?

Málta

1 A hatályos jogszabályok forrásai

1.1 Nemzeti szabályok

A nemzeti jogszabályok törvényen alapszanak (azaz írott törvények). Ezek szabadon hozzáférhetőek a máltai törvénytár [weboldalon](#). Amióta Málta 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz, a máltai jogrend a közvetlenül alkalmazandó, illetve a máltai jogszabályokba átültetett európai uniós jogot és szabályozást is magában foglalja, amely valószínűleg előnyben részesül a hazai jogszabályokkal szemben.

Bár a precedens elvének nincsenek gyökerei a máltai jogban és Máltán nem kötelező alkalmazni, a máltai bíróságok általában jelentőséget tulajdonítanak a korábbi ítéleteknek, különösen a Fellebbviteli Bíróság és az Alkotmánybíróság által hozott határozatoknak (mindkettő felsőbbbíróság Máltán).

1.2 Többoldalú nemzetközi egyezmények

Az 1961. október 5-én kelt egyezmény a külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli hitelesítésének (felülhitelesítésének) mellőzéséről

Az 1965. november 15-én kelt egyezmény a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok külföldi kézbesítéséről

Az 1970. március 18-án kelt egyezmény polgári vagy kereskedelmi ügyekben a külföldön történő bizonyítás felvételéről

A 1980. október 25-én kelt egyezmény a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól

Az 1980. október 25-én kelt egyezmény az igazságszolgáltatáshoz való nemzetközi hozzáférésről

Az 1985. július 1-jén kelt egyezmény a bizalmi vagyonkezelőkre alkalmazandó jogról és elismerésükről

Az 1988. január 25-én kelt egyezmény az adóügyekben történő kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról

Az 1992. január 16-án kelt egyezmény a régészeti örökség védelméről

Az 1993. május 29-i egyezmény a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről

Az 1996. október 19-én kelt egyezmény a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról

Az 1980. évi római egyezmény a szerződéses kötelezettségekre vonatkozó jogról

A 2005. június 30-án kelt egyezmény a joghatósági megállapodásokról

A 2007. november 23-án kelt egyezmény a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról

A 2007. november 23-án kelt jegyzőkönyv a tartási kötelezettségekre alkalmazandó jogról

Málta számos ENSZ szerződést is megerősített – a megerősítések állapota megtekinthető [itt](#).

1.3 Főbb kétoldalú egyezmények

Nincs tudomásunk olyan, jogválasztásra vonatkozó rendelkezést tartalmazó kétoldalú egyezményről, amelynek Málta részes fele lenne.

2 A kollíziós jogi szabályok végrehajtása

2.1 A bírák hivatalból kötelesek-e alkalmazni a kollíziós jogi szabályokat?

A bíró nem hivatkozhat hivatalból a kollíziós szabályokra; ezek a szabályok kizárólag akkor alkalmazandóak, ha legalább az egyik peres fél kollízió fennállása mellett érvelt. Az e jogalpra hivatkozó félnek kell a bíróság előtt kielégítően bizonyítania a külföldi jog tartalmát. Ilyen felhívás vagy kielégítő bizonyítás hiányában a hazai bíróságok a máltai jognak megfelelően ítélik meg.

2.2 Vissza- és továbbutalás (Renvoi)

Máltának nincs egyértelmű álláspontja a vissza- és továbbutalás elvének alkalmazásával kapcsolatban. A kodifikált kollíziós szabályok korlátozott hatáskörűek, és így a bíróságoknak gyakran a nemzetközi magánjog kodifikálatlan szabályait kell alkalmazniuk, amikor meghatározzák, hogy egy adott ügyben melyik jogot kell alkalmazni. A máltai bíróságok megállapították, hogy a nemzetközi magánjogot szabályozó jogszabályok hiányában a máltai bíróságoknak az angol szokásjog elveivel kell foglalkozniuk. Erre tekintettel a máltai bíróságok a vissza- és továbbutalás angol alkalmazását fogadták el. Ebből következik, hogy a vissza- és továbbutalás elve jogellenes károkozás, biztosítás, illetve szerződés esetén elutasításra kerül. Akkor azonban alkalmazandó, ha végrendeletek érvényességéről, külföldi ingatlanokkal kapcsolatos követelésekről, illetve családjogi ügyekről van szó.

2.3 A kapcsoló tényező megváltozása

Ez úgy került megoldásra, hogy minden egyes kollíziós szabály meghatározza a kapcsolóelv azonosítása szempontjából releváns időpontot.

2.4 Kivételek a kollíziós jogi szabályok általános alkalmazása alól

A máltai bíróságok a máltai közrenddel ellentétes külföldi jog alkalmazását visszautasíthatják, ha a külföldi jog külföldi adójogként vagy büntetőjogként jellemezhető.

2.5 A külföldi jog bizonyítása

A külföldi jogi jogalapot ténykérdésként és nem jogkérdésként kell bizonyítani. A máltai bíróságok a hazai jogszabályok értelmezésére rendelkeznek hatáskörrel, és a külföldi jog tartalmát saját maguk nem értelmezhetik. A külföldi jog megértésére a bíróság a külföldi jog szakértőit jelöli ki. A peres felek különböző szakértők által készített jelentéseket is előterjeszhetnek a bizonyításuk részeként.

A bizonyítási teher az ellenvetést előterjesztő félre, nevezetesen a per alperesére hárul.

3 Kollíziós jogi szabályok

3.1 Szerződéses kötelek és jogi aktusok

A nem uniós országokkal fennálló szerződéses kötelek esetében a 1980-as Római Egyezmény alkalmazandó, a máltai törvénytár 482. fejezete, a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó Római Egyezményről szóló (megerősítő) törvény eredményeképpen. Másrészt az uniós országokkal fennálló szerződéses köteleket a Róma I. rendelet (a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendelet) szabályozza.

3.2 Szerződésen kívüli kötelmi viszonyok

A szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra vonatkozó kollíziós szabályokat a (Róma II.-ként ismert) szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló 864/2007/EK rendelet szabályozza.

3.3 A személyi állapot, valamint annak a családi állapottal kapcsolatos vonatkozásai (név, lakóhely, cselekvőképesség)

A máltai állampolgárságot születés alapján szerzi meg az állampolgár, amennyiben apja vagy anyja Málta állampolgára.

Az állampolgárságtól eltérően a magánszemély a szokásos tartózkodási helyet megválaszthatja, amikor nagykorúvá válik. A szokásos tartózkodási hely megállapítása azon hely alapján történik, ahol az érintett személy az adott illetékességi területen belül határozatlan ideig vagy állandó jelleggel szándékozik lakni.

A konkrét kötelmi viszony létrehozására, mint például házasságkötés, szerződés-kötés, kereskedelmi tevékenység folytatása, végrendekezés stb., irányuló jogképességet az adott területre vonatkozó szabályok határozzák meg.

3.4 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása, ideértve az örökbefogadást is

3.4.1 Szülő-gyermek kapcsolat megállapítása

A szülő gyermeke iránti felelősségét a máltai polgári törvénykönyv határozza meg, azonban a szülői felügyelet a törvény erejénél fogva megszűnik, amikor a gyermek betölti tizenhét éves életévét. A máltai bíróság joghatóságát a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK rendelet (Brüsszel IIa.) határozza meg. Ezt a **vonatkozó szakasz** tovább tárgyalja.

3.4.2 Örökbefogadás

Az örökbefogadást is a máltai polgári törvénykönyv szabályozza, amelyet a máltai bíróságok minden egyes alkalommal alkalmaznak, amikor joghatósággal rendelkeznek. A külföldi örökbefogadásokat a máltai jog a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló egyezmény alapján ismeri el.

3.5 Házasság, házasság nélkül együtt élő párok, élettársi kapcsolatok, házasság felbontása, különválás, tartási kötelezettségek

3.5.1 Házasság

A házasság alaki érvényességét a házasságkötési szertartás helyének joga szabályozza. A házasságkötés alakiságára vonatkozó máltai szabályok a máltai törvénytár 255. fejezetében (a **házasságról szóló törvény**) találhatóak. Az említett törvény többek között szabályozza a házasságkötés akadályait is. Az egyik ott említett akadály szerint „az olyan személyek között kötött házasság érvénytelen, akik közül az egyik nem töltötte be tizenhatodik életévét”.

Máltán az alkalmazandó jogként a házastársak lakóhelyét veszik figyelembe.

3.5.2 A házasság nélkül együtt élő párok és az élettársi kapcsolatok

A bejegyzett élettársi kapcsolatokat a máltai törvénytár 530. fejezete (a bejegyzett élettársi kapcsolatokról szóló törvény) szabályozza, amely hivatkozik a 255. fejezetre. Így a bejegyzett élettársi kapcsolatokat illetően a 255. fejezetben előírt alakiságoknak és feltételeknek kell megfelelni.

3.5.3 A házasság felbontása és a különválás

A máltai bíróság kizárólag a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 2201/2003/EK rendelet értelmében rendelkezik joghatósággal egy házasság felbontása iránti eljárásban. Ezt a **vonatkozó szakasz** részletesebben tárgyalja.

3.5.4 Tartási kötelezettségek

Máltát köti a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK tanácsi rendelet. Ezt a **vonatkozó szakasz** részletesebben tárgyalja.

3.6 Házassági vagyoni jogi rendszerek

Máltán annak a helynek a joga az alkalmazandó jog, ahol a házastársi közös lakás található (a dolog fekvési helye szerinti jog). A polgári törvénykönyv 1316. cikke úgy rendelkezik, hogy a Máltán kötött házasság vagyonközösségi rendszert keletkeztet. Ezenkívül, egy Máltán kívül megkötött házasság esetében azon házastársak között, akik ezt követően Máltán telepsznek le, a vagyonközösség létrejön, amint máltai lakóhelyükön letelepedtek, kivéve, ha már korábban a vagyonközösségi rendszer kizárásáról szóló megállapodást kötöttek.

3.7 Öröklés, végintézkedések

Öröklés és végintézkedések esetében a máltai bíróságok következésként a szokásjogot fogadták el. Így „törvényes öröklés esetében (azaz, ha nincs végintézkedés), az örökhagyó halálakor lakóhelye szerinti jog alkalmazandó az ingó javak öröklésére; az ingatlan öröklésére azon illetékességi terület joga alkalmazandó, ahol az ingatlan található. Olyan esetekben, amikor van végintézkedés, az örökhagyó végintézkedés hagyására vonatkozó jogképességét az örökhagyónak a végintézkedés kelte szerinti lakóhelyének joga határozza meg. A hagyományos akkor rendelkezik jogképességgel az ingó javak átvételére, ha akár a saját lakóhelye szerinti jog, akár az örökhagyó lakóhelye szerinti jog alapján jogképességgel rendelkezik.” Továbbá „egy végintézkedés alakilag akkor érvényes, amennyiben az alábbiak közül bármelyik jognak megfelel: azon hely joga a végintézkedés megtételének időpontjában, ahol a végintézkedést tették (azaz rendszerint ahol aláírták és a tanúk hitelesítették); az örökhagyó lakóhelyének, szokásos tartózkodási helyének vagy állampolgárságának joga a végintézkedés megtételének időpontjában; az örökhagyó lakóhelyének, szokásos tartózkodási helyének vagy állampolgárságának joga az elhalálozás időpontjában. A végintézkedés ingatlan átruházása szempontjából akkor is érvényes alakilag, ha megfelel azon illetékességi terület jogának, ahol az ingatlan található.”

3.8 Ingatlan

3.9 Fizetéseképtelenség

Máltát köti a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, módosított 1346/2000/EK rendelet. Az említett rendelet többek között az adós vagyónak részleges vagy teljes lefoglalására és a felszámoló kijelölésére irányuló eljárásra vonatkozó szabályokat határozza meg, amennyiben az adós fő érdekeltségei valamelyik uniós tagállamban találhatóak. Az 1346/2000/EK rendelet hatályán kívül eső esetekben a máltai jog alkalmazandó, amennyiben a máltai bíróság joghatósággal rendelkezik, nevezetesen ha a társaságot Máltán jegyezték be.

Utolsó frissítés: 11/04/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.